

”Spitzenkandidaten” i valet till Europaparlamentet

Det så kallade ”*Spitzenkandidaten*” initiativet prövades första gången under 2014 års val till Europaparlamentet. Tanken var att europeiska medborgare nu inte bara skulle avgöra fördelningen av ledamöter i parlamentet, utan även vara med och påverka vilken kandidat som kan bli EU-kommissionens ordförande. I processen kan europeiska partier¹ nominera toppkandidater (”*spitzenkandidaten*” på tyska) inför Europaparlamentsvalet. Processen är dock omdebatterad. Det beror på att rätten att utse kommissionens ordförande formellt ligger hos det Europeiska rådet (EU-ländernas stats- och regeringschefer), även om det efter Lissabonfördraget har förtydligats att Europeiska rådet ska föreslå en kandidat till ordförande posten ”med hänsyn till resultatet i valet till Europaparlamentet”. Det har också diskuterats i vilken utsträckning införande av ”*spitzenkandidaten*” faktiskt ökade intresset för Europaparlamentsvalet, framför allt då forskning visar att endast ett fåtal nationella partier valde att belysa de aktuella kandidaterna i sin kampanj inför valet (Braun & Schwarzbözel 2019). Inför 2014 års val var Jean-Claude Juncker spetskandidat för det Europeiska folkpartiet (EPP). EPP vann flest mandat i parlamentet och Juncker blev även vald till kommissionens ordförande. Här nedan presenteras de största partiernas ”*spitzenkandidaten*” för 2019 års val.

Figur 1. Nominerade spitzekandidaten till Europaparlamentsvalet 2019.

Det europeiska folkpartiet (EPP) har nominerat Manfred Weber (CSU, Tyskland), som även är ordförande för gruppen EPP i Europaparlamentet.	
Europeiska socialdemokratiska partiet (PES) har utnämnt EU-kommissionens nuvarande förste vice ordförande Frans Timmermans (PvdA, Nederländerna) till sin kandidat.	
Alliansen för liberaler och demokrater för Europa (ALDE) har nominerat ett team om sju liberala kandidater inför valet. Detta team inkluderar bland annat ALDE:s ledare Guy Verhofstadt (Open Vld, Belgien), som även var kandidat inför 2014 års val.	
Det europeiska gröna partiet (European Greens) har nominerat två kandidater. Dessa är Ska Keller (Bündnis 90/Die Grünen, Tyskland) och Bas Eickhout (GroenLinks, Nederländerna).	
Partiet Alliansen konservativa och reformister i Europa hade ingen kandidat till 2014 års val, men för årets val har man nominerat Jan Zahradil (Civic Democratic Party, Tjeckien).	
Europeiska Vänsterpartiet har nominerat Violeta Tomič (Levica, Slovenien) och Nico Cue (tidigare generalsekreterare för metallarbetarunionen i Belgien) till sina kandidater.	

Källa: European Parliament (2019) [Election of the President of the European Commission: Understanding the Spitzenkandidaten process](#). Brussels: EPRS | European Parliamentary Research Service. Bild källa: [International news](#), [Courier d'Europe](#) & [Europe Elects](#)

Referenser

Braun Daniela & Schwarzbözl Tobias (2019) 'Put in the spotlight or largely ignored? Emphasis on the Spitzenkandidaten by political parties in their online campaigns for European elections', *Journal of European Public Policy*. 26:3, 428-445.

¹ The European parties are not the same as the party groups in the European Parliament, although some parties also form a party group (e.g. EPP and ALDE). The party groups can contain other parties and candidates to form a larger coalition.